

Oulaisten kaupungin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrittäjäpalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lähtökohdaksi työllisyyden kuntakokeilu

Laissa työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta (1269/2020) säädetään määräaikaista kokeilusta, jossa kunnat vastaavat työllisyyspalveluista. Kokeilun puitteissa on kuntien kesken syntynyt toimivia yhteistoimintamuotoja ja tämä olisi luonteva pohja uudistukselle. Pohjois-Pohjanmaalla työllisyyden kuntakokeilussa ovat mukana Raahen (Raahe, Siikajoki ja Pyhäjoki), Ylivieskan (Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen ja Ylivieska) ja Oulun (Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu ja Tyrnävä) kaupunkialueet.

1. *TE-palvelut 24 -uudistuksen lähtökohtana tulee olla kokeiluissa saavutetut toimintamallit ja palveluprosessit.*

Kuntalähtöinen malli

Kuntalähtöinen malli on sopeutettavissa erikokoisten kuntien ja erilaisten alueiden tarpeisiin. Mallin etu on välitön yhteys muihin palveluihin ja kunnan tuloihin, kun työllisyyspalvelut, koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla. TE-palvelut 24 -uudistuksessa tulee noudattaa työllisyyden kuntakokeilussa rakentunutta mallia, jossa kokeilualueeseen kuuluva kunta voi järjestää laissa säädetyt tehtävät itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kunnalle (1269/2020 7 §).

2. *TE-palvelut 24 -uudistuksessa laki tulee säätää kuntalähtöisenä järjestämisvastuumallina*

Työvoiman määrä

Lakiluonnoksen mukaan kuntien tulee muodostaa palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-alue, jonka työvoiman määrä on vähintään 20 000. Vaatimuksesta johtuen vain suhteellisen harva kunta voi hoitaa tehtävää itse.

Käytäntö on osoittanut mm. kuntakokeilukunnissa, että TE-palveluiden luonteesta johtuen kuntien yhteistyö on erittäin tarpeellista. Sen sijaan vähintään 20 000 työvoimamäärän vaatimus on tarpeeton.

3. Lakiluonnoksessa esitetty 20 000 työvoiman määrän vaatimus on tarpeeton.

Rahoitus

Lakiluonnoksen mukaan työttömyysetuuksien rahoitusta koskevaa sääntelyä muutettaisiin siten, että kunnan vastuu rahoituksesta laajenisi. Rahoitusvastuu koskettaisi työmarkkinatuen lisäksi peruspäivärahaa ja ansiopäivärahan perusosaa. Kuntien järjestämisvastuulle kuuluvia palveluja siirretään 1.1.2023 hyvinvointialueille. Siirtyvistä sosiaali- ja terveydenhoidon palveluista osa kuuluu olennaisesti työllisyydenhoidon kokonaisuuteen ja edistävät työllistymisen tavoitteita. Käytännössä tämä tarkoittaa, että osa työllisyyspalveluiden kokonaisuudesta siirtyy pois kunnilta. Tässä tapauksessa on perusteltua, että järjestämisvastuun mukana siirtyy myös rahoitusvastuu.

4. Työttömyysetuuksien rahoitusvastuu tulee jakaa valtion, kuntien ja hyvinvointialueiden kesken.

Palkkatuki

Lakiluonnoksen mukaan kunnat eivät olisi jatkossa oikeutettuja palkkatuen käyttöön. Kuitenkin kuntien työllistämistoimilla tärkeä yhteiskunnallinen merkitys mm. pitkäaikaistyöttömyyden hoidossa ja polkujen rakentamisessa työelämään. Tässä palkkatuki on tärkeä työllisyyttä edistävä keino ja sen poistaminen kunnilta rajoittaisi merkittävästi julkisen sektorin työllistämistoimia.

5. Kunnilla tulee olla jatkossakin oikeus palkkatuen käyttöön.

20.6.2022

Oulaisten kaupunginhallitus